

Majandus- ja infotehnoloogiaministri 30. mai 2023. a määruse nr 30 „Ettevõtja varustuskindluse toetuse tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse välissuhtlemisseaduse § 8 lõike 4 ja Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 8 lõike 1 alusel.

Muudatus on vajalik, kuna kehtiva määruse sõnastuses on vastuolud. Ühelt poolt sätestatakse abikõlblikuna ehitusprojekti eelprojekti maksumus, kui eelprojekti valmimise kuupäev on hilisem kui 2022. aasta 20. juuli (§ 8 lg 3 p 1), mis tähendab, et selgesõnaliselt on soovitud toetada taotluse esitamisest varasemaid kulusid. Samas sisaldab § 7 lõige 4 keeldu alustada projektiga seotud tegevusi enne taotluse esitamist. Samuti on § 9 abikõlblikkuse perioodi sõnastus piirav ning sätestab võimaluse abikõlblikkuse perioodi alguseks sätestada kas taotluse esitamise aeg või sellest hilisem aeg.

Ebakõlade likvideerimiseks muudetakse määruse § 7 lõike 4 ja § 9 lõike 1 sõnastust.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluse osakonna tööstuse valdkonna ekspert Kaupo Sempelson (625 6350, kaupo.sempelson@mkm.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti kontrollis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (gerly.lootus@mkm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest punktist.

Eelnõu punktiga 1 täiendatakse § 7 lõiget 4, sätestades, et määruse § 7 lõike 2 punktides 1 või 3 sätestatud toetatavate tegevuste elluviimiseks, kui tegevusega kaasnevad § 8 lõike 3 punktis 1 sätestatud toetatavad kulud, võib alustada projektiga seotud tegevusi ja võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne taotluse esitamist. Seega võib alustada ehitusprojekti eelprojekti valmimisele suunatud tegevusi. Punktiga ei muudeta juba tehtud toetusotsuseid, muudatus loob ühemõttelise olukorra, et viidatud tegevused on üheselt mõistetavalt abikõlblikud.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määrust selliselt, et eemaldada keeld teha tehinguid tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses seotud isikutega. Nimetatud säte on liigselt piirav. Sätte kehtetuks tunnistamine võimaldab lõppsaaajaid kohelda sarnaselt perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse alusel kehtestatud toetuse andmise tingimuste määruste alusel toetust saavate isikutega, kes peavad

järgima ostumenetluse sätteid, kui asja või teenuse eeldatav maksumus on vähemalt 20 000 eurot.

Määruse § 26 punkt 17 kohustab lõppsaajat, kes ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses, ning juhul, kui asja või teenuse eeldatav maksumus on ilma käibemaksuta vähemalt 20 000 eurot, esitama vähemalt kaks hinnapakumist üksteisest sõltumatult pakkujatelt.

Ostumenetluse regulatsioon sisaldub Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruses nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“.

Eelnõu punktidega 3 ja 4 määratakse, et määruse § 7 lõike 2 punktides 1 või 3 sätestatud tegevuse osas märgib vahendusasutus taotleja soovil taotluse rahuldamise otsuses projekti abikõlblikkuse perioodi alguskuupäevaks taotluse esitamisest varasema kuupäeva. Seni sai määrata hilisemat kuupäeva.

Eelnõu punktiga 5 nähakse ette muudetavate sätete tagasiulatav rakendamine alates määruse jõustumisest, st alates 04.06.2023.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse muudatus ei ole vastuolus riigiabi reeglitega, kuivõrd ei vähese tähtsusega abi regulatsioon ega Ukraina raamistiku osa 2.1 ei sätesta tingimust, et tegevustega ei tohi olla alustatud enne taotluse esitamist.

Eelnõu on vastavuses järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

1. Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELTL 2023/2831, 15.12.2013, lk 1–12);
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.02.2021, lk 17–75);
3. Euroopa Komisjoni 17. märtsi 2023. aasta teatis „Riigiabimeetmete ajutine kriisi- ja üleminekuraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“ (ELT C 101, 17.03.2023, lk 1–46).

4. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud ja määruse mõjud

Määruse rakendamisel on põhiroll Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusel, kes nõustab taotlejaid, võtab vastu taotlusi, analüüsib, kas toetuse andmine on riigiabi või vähese tähtsusega abi, teeb vastavuskontrolli ja korraldab hilisemat hindamist, teeb otsuseid, maksab välja ja vajaduse korral nõuab toetusi tagasi.

Muudatusel puudub vahetu mõju riigieelarve tuludele või kuludele, võrreldes meetme senise rakendamisega.

5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras ning muudatusi rakendatakse tagasiulatuvalt alates 04.06.2023.

6. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele ning arvamuse avaldamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele. Laekunud märkustega arvestamise tabel on seletuskirjale lisatud.

Majandus- ja infotehnoloogiainistri 30. mai 2023. a määruse nr 30 „Ettevõtja varustuskindluse toetuse tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskirja lisa

Märkustega arvestamine

Märkuse esitaja	Märkus	Kommentaar
Rahandusministeerium	<p>Eelnõuga muudetakse muuhulgas § 9 lg 1, kuhu lisatakse lause: „<i>Juhul, kui § 7 lõike 2 punktides 1 või 3 sätestatud tegevuse, millega kaasneb § 8 lõike 3 punktis 1 sätestatud kulu, elluviimisega on alustatud enne taotluse esitamist, sätestab vahendusasutus taotleja soovil nimetatud tegevuse osas taotluse rahuldamise otsuses taotluse esitamisest varasema abikõlblikkuse perioodi alguskuupäeva.</i>“ Muudatuse rakendatakse tagasiulatuvalt alates 4.06.23 ehk määruse algse versiooni jõustumisest.</p> <p>Muudetava määruse alusel võib anda nii vähese tähtsusega abi kui ka riigiabi Euroopa komisjoni Ukraina kriisi (ajutise) riigiabi raamistiku osa 2.1 alusel, kusjuures nimetatud raamistiku osa 2.1 alusel tohtis toetuse andmise otsuseid teha kuni 30.06.24. Pole selge, kuidas saab määruse kavandatud (riigiabi) muudatus hakata kehtima tagasiulatuvalt alates 4.06.23, kui otsuste tegemise, sh otsuste muutmise tähtaeg, on möödas. Samas on võimalik muuta või teha uusi otsuseid vähese tähtsusega abi andmise kohta, mistõttu § 9 lg 1 täiendav lause peaks kehtima vaid vähese tähtsusega abi andmise osale.</p>	<p>Selgitame.</p> <p>Muudatus on vajalik, kuna kehtiva määruse sõnastuses on vastuolud. Ühelt poolt sätestatakse abikõlblikuna ehitusprojekti eelprojekti maksumus, kui eelprojekti valmimise kuupäev on hilisem kui 2022. aasta 20. juuli (§ 8 lg 3 p 1), mis tähendab, et selgesõnaliselt on soovitud toetada taotluse esitamisest varasemaid kulusid. Samas sisaldab § 7 lõige 4 keeldu alustada projektiga seotud tegevusi enne taotluse esitamist. Viidatud vastuolu on vajalik kõrvaldada tagasiulatuvalt, seega ka juba tehtud otsuste puhul, sõltumata riigiabi liigist.</p>
Riigi Tugiteenuste Keskus	Kooskõlastas mitteametlikult.	